

LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS 2012/281/KĀDP

(2012. gada 29. maijs)

saskaņā ar Eiropas Drošības stratēģiju, lai atbalstītu Savienības priekšlikumu starptautiskam rīcības kodeksam kosmosā veiktām darbībām

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 26. panta 2. punktu,

ņemot vērā priekšlikumu, ko iesniegusi Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos,

tā kā:

- (1) Kosmosā veiktās darbības paplašinās, un tām ir būtiska nozīme. Kosmos ir resurs visām pasaules valstīm. Tās valstis, kuras vēl neveic darbības kosmosā, nākotnē to darīs. Tādēļ Savienība uzskata, ka drošības pastiprināšana kosmosā veiktām darbībām ir nozīmīgs mērķis, kas sekmēs valstu attīstību un drošību. Šis mērķis ir iekļauts Savienības kosmosa politikā.
- (2) Eiropadome 2003. gada 12. decembrī pieņēma Eiropas Drošības stratēģiju, kurā ir apzinātas globālas problēmas un draudi un pausts aicinājums panākt likumos balstītu starptautisku kārtību, kas pamatotos uz efektīvu daudzpusēju sadarbību, un izveidot labi funkcionējošas starptautiskas iestādes.
- (3) Eiropas Drošības stratēģijā ir atzīts, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūti ir galvenais starptautisko attiecību pamats, un atbalstīta ANO nostiprināšana, nodrošinot tās spējas izpildīt tai uzticētos pienākumus un efektīvi darboties. Savienība tiecas sasniegt augstu sadarbības līmeni visās starptautisko attiecību jomās, lai *inter alia* saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu mērķiem un principiem.
- (4) Savienība ir apņēmusies sagatavot un īstenot pārredzamības un uzticības vairošanas pasākumus, lai tādējādi panāktu lielāku drošību kosmosā. Savienība arī īpaši nopietni uztver jautājumu par apdraudējumu, ko rada kosmiskie atkritumi, lai kāda būtu to izcelsme, kuri nodara kaitējumu pašreizējām un turpmākām darbībām.
- (5) Atbildot uz ANO Ģenerālās asamblejas 2006. gada 6. decembrī pieņemto rezolūciju 61/75, Savienība 2007. gada 18. septembrī uzsvēra, ka minēto mērķi palīdzētu sasniegt brīvprātīgi "ceļu satiksmes noteikumi" attiecībā uz kosmosā veiktām darbībām, ar kuriem tiktu atbalstīta paraugprakse starp kosmosa jomas dalībniekiem.

- (6) Padome 2008. gada 8. un 9. decembra secinājumos atbalstīja pirmo projektu starptautiskam rīcības kodeksam kosmosā veiktām darbībām, kurā dalībvalstis piedalītos pēc brīvprātības principa un kurā bija iekļauti pārredzamības un uzticības vairošanas pasākumi, kas kalpotu par pamatu apspriedēm ar nozīmīgām trešām valstīm, kuras veic darbības kosmosā vai kuras ir ieinteresētas šādās darbībās – lai varētu vienoties par tekstu, kas būtu pieņemams pēc iespējas vairākām valstīm.

- (7) Ņemot vērā apspriedes ar nozīmīgākajām valstīm, kuras veic darbības kosmosā, Savienība ir sagatavojusi pārskatītu rīcības kodeksa projektu, uz kura pamata Padome 2010. gada 27. septembrī piešķīra pilnvaras Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos veikt turpmākas un plašākas apspriedes,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lai atbalstītu savu priekšlikumu starptautiskam rīcības kodeksam kosmosā veiktām darbībām, Savienība tiecas īstenot šādus mērķus:

- veikt apspriedes ar valstīm, kuras ir aktīvas vai vēl nav aktīvas kosmosa jautājumu jomā, lai apspriestu priekšlikumu un apkopotu to viedokļus,
- iegūt ekspertu atbalstu starptautiska rīcības kodeksa kosmosā veiktām darbībām sagatavošanas procesam.

2. pants

1. Šajā sakarā Savienības atbalstītie projekti aptver šādas konkrētas darbības:

- a) informatīvi pasākumi: priekšlikuma starptautiskam rīcības kodeksam kosmosā veiktām darbībām veicināšana;
- b) ne vairāk kā trīs daudzpusēju ekspertu sanāksmju organizēšana, lai pārrunātu priekšlikumu starptautiskam rīcības kodeksam;
- c) nevalstisko organizāciju ekspertu konsorcijs koordinēšana.

2. Minētie projekti un konkrētās darbības ir sīkāk aprakstītas pielikumā.

3. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis").

2. Tehnisku 2. pantā minēto projektu īstenošanu veic Apvienoto Nāciju Organizācijas Atbrūošanās pētniecības institūts (*UNIDIR*). *UNIDIR* veic šos uzdevumus Augstā pārstāvja atbildībā. Šai nolūkā Augstais pārstāvis veic nepieciešamo vienošanos ar *UNIDIR*.

4. pants

1. Finanšu atsauces summa 2. pantā minēto projektu īstenošanai ir EUR 1 490 000.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā noteiktās summas, pārvalda saskaņā ar Savienības procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.

3. Komisija uzrauga, vai pareizi īsteno 1. punktā noteikto Savienības ieguldījumu. Šai nolūkā Komisija noslēdz finansēšanas nolīgumu ar *UNIDIR*. Nolīgumā paredz, ka *UNIDIR* jānodrošina, lai Savienības ieguldījuma redzamība atbilstu ieguldījuma apjomam.

4. Komisija cenšas noslēgt 3. punktā minēto finansēšanas nolīgumu, cik drīz vien iespējams pēc šā lēmuma stāšanās

spēkā. Tā informē Padomi par jebkurām grūtībām šajā procesā un par finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienu.

5. pants

1. Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz regulāriem ziņojumiem, kuri ir jā sagatavo *UNIDIR*. Minētie ziņojumi ir Padomes veiktā izvērtējuma pamatā.

2. Komisija ziņo par 2. pantā minēto projektu īstenošanas finanšu aspektiem.

6. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Tas zaudē spēku 18 mēnešus pēc dienas, kad noslēgts 4. panta 3. punktā minētais finansēšanas nolīgums, vai sešus mēnešus pēc lēmuma pieņemšanas dienas, ja šajā laikposmā nav noslēgts finansēšanas nolīgums.

Briselē, 2012. gada 29. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
N. WAMMEN

PIELIKUMS PADOMES LĒMUMAM, LAI ATBALSTĪTU SAVIENĪBAS PRIEKŠLIKUMU STARPTAUTISKAM RĪCĪBAS KODEKSAM KOSMOSĀ VEIKTĀM DARBĪBĀM

1. **Vispārīgas pamatnostādnes un mērķi**

Kosmosā veiktās darbības paplašinās, un tām ir būtiska nozīme. Kosmoss ir resurss visām pasaules valstīm. Tās valstis, kuras patlaban neveic darbības kosmosā, nākotnē to darīs. Tādēļ Savienība uzskata, ka ir jānodrošina lielāka drošība kosmosā un ka pragmatisks un pakāpenisks process var palīdzēt sasniegt šo mērķi. Savienība ir apņēmusies sagatavot un īstenot pārredzamības un uzticības vairošanas pasākumus, lai tādējādi panāktu lielāku drošību un drošumu kosmosā. Savienība arī īpaši nopietni uztver jautājumu par apdraudējumu, ko rada kosmiskie atkritumi, kuri nodara kaitējumu pašreizējām un turpmākām darbībām.

Atbildot uz ANO Ģenerālās asamblejas 2006. gada 6. decembrī pieņemto rezolūciju 61/75, Savienība 2007. gada 18. septembrī uzsvēra, ka šo mērķi palīdzētu sasniegt brīvprātīgi "ceļu satiksmes noteikumi" attiecībā uz kosmosā veiktām darbībām, ar kuriem tiktu atbalstīta paraugprakse starp dalībniekiem, kas veic darbības kosmosā.

Eiropas Savienības Padome 2008. gada 8. un 9. decembra secinājumos atbalstīja pirmo projektu starptautiskam rīcības kodeksam kosmosā veiktām darbībām, kurā dalībvalstis piedalītos pēc brīvprātības principa un kurā bija iekļauti pārredzamības un uzticības vairošanas pasākumi; šo rīcības kodeksu var izmantot apspriedēs ar nozīmīgām trešām valstīm, kuras veic darbības kosmosā vai kuras ir ieinteresētas šādās darbībās, – lai varētu vienoties par tekstu, kas būtu pieņemams pēc iespējas vairākām valstīm. Ņemot vērā apspriedes ar nozīmīgākajām valstīm, kuras veic darbības kosmosā, Savienība ir sagatavojusi pārskatītu rīcības kodeksa projektu, uz kura pamata Eiropas Savienības Padome 2010. gada 27. septembrī piešķīra pilnvaras Eiropas Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") veikt turpmākas un plašākas apspriedes.

Lai atbalstītu Savienības priekšlikumu par starptautisku rīcības kodeksu kosmosā veiktām darbībām un lai īstenotu pilnvaras, kas piešķirtas Augstajam pārstāvim, Eiropas Savienība tiecas īstenot turpmāk norādītos mērķus:

- apspriedes ar pēc iespējas lielāku skaitu valstu, kuras ir aktīvas vai vēl nav aktīvas kosmosa jautājumu jomā, lai apspriestu minēto priekšlikumu un iegūtu to viedokļus, jo īpaši organizējot vienu vai vairākas (ne vairāk kā trīs) daudzpusējas ekspertu sanāksmes, lai pārrunātu šo iniciatīvu,
- ekspertu atbalsts starptautiska rīcības kodeksa kosmosā veiktām darbībām sagatavošanas procesam.

Savienības darbībā tiek ievēroti turpmāk norādītie principi:

- a) tiek atzīts, cik svarīgi ir veidot ilgtermiņa stabilitāti, paredzamību un labāku drošību kosmosa vidē;
- b) ir jāveido kopīga izpratne un jāapzinās kopējo interešu jomas;
- c) ir svarīgi iesaistīt valstis un reģionus jebkādā turpmākā starptautiskā rīcības kodeksā kosmosā veiktām darbībām.

2. **Projekti**

2.1. *Projekts Nr. 1. Informatīvi pasākumi: priekšlikuma starptautiskam rīcības kodeksam kosmosā veiktām darbībām veicināšana*

2.1.1. Projekta mērķis

Organizējot reģionālus un apakšreģionālus seminārus, iesaistīt potenciālās starptautiskā rīcības kodeksā ieinteresētās personas, lai vairotu esošās zināšanas un izpratni par ierosinātā starptautiskā rīcības kodeksa principiem.

2.1.2. Projekta rezultāti

- a) Lielāka informētība, zināšanas un izpratne par ierosināto starptautisko rīcības kodeksu un tā nepārtraukto pilnveidošanas procesu.
- b) Labāks klimats politiskiem panākumiem.
- c) Lielāka ieinteresēto personu izpratne attiecībā uz kopīgu vienošanos par vajadzību uzlabot drošību kosmosā un vienošanos par turpmāku rīcību.
- d) Labāka koordinācija starp ieinteresētajām personām.
- e) Vajadzību apzināšana attiecībā uz valsts mēroga un reģionālām darbībām, lai pastiprinātu starptautiska rīcības kodeksa kosmosā veiktām darbībām sagatavošanu.

2.1.3. Projekta apraksts

- a) Attiecīgos gadījumos sadarbībā ar starptautiskām, reģionālām vai valsts līmeņa organizācijām, gan valstiskām, gan nevalstiskām, ir paredzēts rīkot ne vairāk kā sešus reģionālus un apakšreģionālus seminārus ar ne vairāk kā 30 dalībniekiem.
- b) Rezultātu apkopošana un iesniegšana attiecīgi Savienībai un citām ieinteresētajām personām, tostarp elektroniski.

2.2. Projekts Nr. 2. Situācijas pētījumu atbalsts Augstajam pārstāvim sanāksmēs un apspriedēs ar valstīm

2.2.1. Projekta mērķis

- a) Nodrošināt Savienību ar sīkāku informāciju un analīzi attiecībā uz potenciālo starptautiskā rīcības kodeksā ieinteresēto personu viedokļiem un virzību.
- b) Sniedzot atbalstu Augstā pārstāvja apspriedēm, tās sagatavojot un veicot turpmākos pasākumus, rīkot koordinētu kampaņu individuālām apspriedēm ar nozīmīgākajām ieinteresētajām personām.
- c) Piedaloties Augstā pārstāvja apspriedēs, izvērtēt apkopotās piezīmes.

2.2.2. Projekta rezultāti

- a) Rakstiski izvērtējumi par to, kā vislabāk iesaistīt potenciālās starptautiskā rīcības kodeksā ieinteresētās personas.
- b) Rakstiski izvērtējumi attiecībā uz apkopotajām piezīmēm un priekšlikumi teksta pārskatīšanai.
- c) Rakstiska informācija, atbalstot daudzpusēju(-as) ekspertu sanākumi(-es).

2.2.3. Projekta apraksts

- a) Vairāku apliecināšanu dokumentu un situācijas pētījumu sagatavošana, sniedzot atbalstu Augstā pārstāvja apspriedēm un daudzpusējai(-ām) ekspertu sanākumi(-ēm), tās sagatavojot un veicot turpmākos pasākumus pēc tām.
- b) Koordinēta kampaņa individuālām apspriedēm ar nozīmīgākajām ieinteresētajām personām:
 - ne vairāk kā 20 individuālas sanāksmes un informatīvas sapulces,
 - procesā veiktā ieguldījuma koordinēšana, tostarp elektroniski,
 - valstu un organizāciju izvēlēšanās šādi koordinēšanai, pamatojoties uz to, cik lielā mērā tās ir iesaistītas kosmosa drošības jautājumos, kāda ir iepriekš bijusi to saistība ar priekšlikumu starptautiskam rīcības kodeksam un kāda ir to nozīme vispārēju diplomātisku panākumu veicināšanā reģionālā vai starptautiskā līmenī.
- c) Rezultātu apkopošana un iesniegšana attiecīgi Augstajam pārstāvim un citām ieinteresētajām personām, tostarp elektroniski.

2.3. Projekts Nr. 3. Ne vairāk kā trīs daudzpusēju ekspertu sanāksmju organizēšana, lai apspriestu priekšlikumu par starptautisku rīcības kodeksu

2.3.1. Projekta mērķis

Sapulcināt ekspertus, lai apspriestu priekšlikumu starptautiskam rīcības kodeksam.

2.3.2. Projekta rezultāti

- a) Diskusiju foruma izveide, lai apspriestu priekšlikumu starptautiskam rīcības kodeksu.
- b) Diplomātiski panākumi, virzot uz priekšu pārrunas par starptautisku rīcības kodeksu.

2.3.3. Projekta apraksts

Ne vairāk kā trīs daudzpusēju ekspertu sanāksmju ar ne vairāk kā 160 dalībniekiem organizēšana projekta pirmo 16 mēnešu laikā.

- Ir ierosinājums pirmo no šīm sanāksmēm rīkot Eiropā un nākamās divas sanāksmes ārpus Eiropas. Lēmumu pieņems Augstais pārstāvis, pamatojoties uz UNIDIR sniegtajiem priekšlikumiem.
- Lēmumu par struktūru, darba kārtību un līdzdalību pieņems Augstais pārstāvis, pamatojoties uz UNIDIR sniegtajiem priekšlikumiem.

2.4. Projekts Nr. 4. Nevalstisko organizāciju ekspertu konsorcijs koordinēšana

2.4.1. Projekta mērķis

- a) Izveidot nelielu atzītu ekspertu konsorcijs ar ne vairāk kā 10 dalībniekiem, lai sniegtu ieguldījumu starptautiska rīcības kodeksa sagatavošanā.
- b) Izveidot tiešsaistes resursus minētā konsorcijs koordinēšanai.
- c) Nodrošināt nepieciešamos informatīvos resursus, lai palīdzētu izprast rīcības kodeksu, popularizētu pirmā un otrā projekta darbības un rezultātus.

2.4.2. Projekta rezultāti

- a) Lielāks nozīmīgāko starptautisko, reģionālo un valstu ekspertu ieguldījums starptautiskā rīcības kodeksā.
- b) Virtuāla foruma izveide ekspertu ieguldījuma un apspriežu koordinēšanai.
- c) Virtuāla foruma izveide otrajā projektā paredzēto daudzpusējo sanāksmju atbalstam.
- d) Vajadzīgo virtuālo un nevirtuālo informatīvo materiālu izstrāde.

2.4.3. Projekta apraksts

- a) Attiecīgo kosmosa drošības ekspertu ieguldījuma noteikšana, koordinēšana un piesaistīšana.
 - Lēmumu par konsorcijs sastāvu pieņems Augstais pārstāvis, pamatojoties uz priekšlikumiem, ko *UNIDIR* iesniedz Augstajam pārstāvim.
- b) Jauna virtuāla foruma izveide konsorcijs ieguldījuma koordinēšanai.
 - Forums būs paredzēts arī, lai nodrošinātu resursu bāzi otrā projekta atbalstam.
- c) Ne vairāk kā astoņas sanāksmes, lai pārrunātu ar rīcības kodeksa sagatavošanu saistītus jautājumus un konsorcijs ieguldījumu, tostarp elektroniski un izmantojot videokonferences un telekonferences.
- d) Rezultātu apkopošana un iesniegšana attiecīgi Augstajam pārstāvim un citām ieinteresētajām personām, tostarp elektroniski.
- e) Informatīvu instrumentu izstrāde.

3. Procesuāli aspekti un koordinācija

Koordinācijas komiteja sāks projektu īstenošanu, lai noteiktu sadarbības procedūras un sīki izstrādātu kārtību. Koordinācijas komiteja regulāri, vismaz reizi sešos mēnešos, pārskata projektu īstenošanu, tostarp elektroniski un izmantojot videokonferences un telekonferences.

Koordinācijas komitejā būs Augstā pārstāvja un *UNIDIR* pārstāvji.

Valstisku un nevalstisku dalībnieku iesaisti daudzpusējās ekspertu sanāksmēs koordinēs, izmantojot *UNIDIR*.

Pamatojoties uz priekšlikumiem, ko *UNIDIR* iesniedz Koordinācijas komitejai, lēmumu par šā projekta semināru un sanāksmju norises vietu un strukturālo sastāvu pieņems Augstais pārstāvis.

4. Ziņošana un izvērtējums

UNIDIR Augstajam pārstāvim iesniedz aprakstu un finanšu pārskatu projekta pirmā gada beigās, cenšoties to darīt vienlaikus ar ANO ziņošanas cikliem.

Gala ziņojumu *UNIDIR* iesniedz Augstajam pārstāvim, projektam noslēdzoties.

Ziņojumus par gūtajiem panākumiem un esošo situāciju, informāciju par publikācijām, paziņojumiem presei un atjauninātu informāciju *UNIDIR* sniegs Augstajam pārstāvim un Eiropas Komisijai, kad vien tos izdos.

5. Darbības termiņš

Šā projekta paredzētais īstenošanas laiks ir 18 mēneši.

Visas sanāksmju daļas ir jānoslēdz trīs mēnešus pirms projekta beigām, lai īstenošanas laikposmā atvēlētu pietiekami daudz laika analīzes veikšanai.

6. Ieguvēji

Visas ANO dalībvalstis, jo īpaši valstis, kuras veic darbības kosmosā.

Nevalstiskas ieinteresētās personas, tostarp pilsoniskās sabiedrības un rūpniecības nozares pārstāvji.

7. Trešo personu pārstāvji

Lai veicinātu reģionu atbildību par starptautisku rīcības kodeksu kosmosā veiktām darbībām, ar šo lēmumu var piešķirt līdzekļus tādu ekspertu līdzdalībai, kas nāk no valstīm, kuras nav Savienības dalībvalstis, tostarp no attiecīgām reģionālām un starptautiskām organizācijām.

UNIDIR līdzdalībai visos ar šo lēmumu saistītos semināros un projektos tiks piešķirti līdzekļi.

8. Īstenotāja struktūra

Šā Padomes lēmuma tehnisku īstenošanu uzticēs *UNIDIR*.

Vajadzības gadījumā *UNIDIR* sadarbosies ar tādām institūcijām kā reģionālas organizācijas, ideju laboratorijas, NVO un rūpniecības nozare.

Lai īstenotu šo lēmumu, būs vajadzīgs papildu personāls.
